

MAKUNDI MADOGO

Makundi Madogo Yenye Nguvu: Yaliyomo

Maelezo mafupi —

DARASA #1:

- I. Utangulizi wa Makundi Madogo.
- II. Makundi Madogo Rama Watendaji wa Shirika.

DARASA LA #2:

- III. Kusulu hisha Mahitaji Kupitia Makundi Madogo.
- IV. Fikira Zitendazo Kazi kwa Makundi Madogo Yenye Nguru:
  - A. Ba rua ya Kundi Dogo.

DARASA #3:

- IV. Fikira Zitendazo Kazi kwa Makundi Madogo Yenye Nguru:
  - B. Mapendekezo kwa Viongozi wa Makundi Madogo.

DARASA #4:

- IV. Fikira Zitendazo Kazi kwa Makundi Madogo Yenye Nguru:
  - B. Mapendekezo kwa Viongozi wa Makundi Madogo (inaendelea).

DARASA #5:

- IV. Fikira Zitendazo Kazi kwa Makundi Madogo Yenye Nguru:
    - B. Mapendekezo kwa Viongozi wa Makundi Madogo (inaendelea).
    - C. Mapendekezo kwa Matendo ya Makundi Madogo
- Exam.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi —

Makundi Madogo Yenye Nguru: Mtihani

Maswali Yanayoweza Kupewa Pointi 20

- 1) Fafanua matu mi zi ya awali ya ya Wamethodisti ya makundi madogo (uk.215).
- 2) Chagua mahitaji mawili yanayo su luhishwa na kuwa na makundi madogo na ueleze kita moja (kurasa 216-218).
- 3) Tumia ncha tatu kwonye sha jinsi ya kwunda hali ya hewa nzuri kwa ma wa siliano wazi katika kundi dogo (Kurasa 224-227).

Maswali Yanayoweza Kupewa Pointi 10

- 1) Orodhe sha mahitaji monne yanayo sulu his hwa kwa kuwa na makundi madogo (Kurasa 216-218).
- 2) Orodhe sha tatu za "sheria" tano za viongozi wa makundi madogo (Kurasa 219-220).
- 3) Eleza njia moja ya kufa mshirika mmofa wa kundi asi seme zaidi (Kurasa 221-222).
- 4) Orodhesha aina nne za maswali ambayo kiongozi wa kundi dogo aweza kuyatumia kuendeleza ku shi rikiana (Kurasa 223-224).
- 5) Orodhesha jnia tatu ambazo kwazo kuchangamka kunaweza kufaidi kundi dogo (Uk. 230)
- 6) Wazo la mazoea ya "kiti wazi" ni gani katika kundi dogo.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi —

I. Utangulizi wa Makundi Madogo

A. Umuhimu wa Makundi Madogo katika Historia ya Kamisa.

1. Ni kweli kwamba wakati uamsho wa kiroho unapotokea katika historia yote ya Kamisa, umekuwa ukiandama na kila ma ra na kurudisha wazo la shirika au ushi rika.
  - a. "Koinonia" huwa lengo. Koinonia maana yoke ni ushirika au ku shirikiana uhusiano kutska nyumba moja na nyingine.
  - b. Kukiri dhambi huwa lengo.
  - c. Kuchukuliana mizigo huwa lengo.
2. Kwa hiryo, matumishi ya kundi dogo huwa lengo.
  - a. Kwa mfano, uamsho wa Wesley katika karne ya 18 ultumia nguru za makundi madogo kulisha uamsho wake.
  - b. Wakati hwu, mwiuji li sti mkwu George Whitefield aliwaandikia waongovu wake maneno yafuotayo:

"Ndugu zangu, na tu ambiane wazi na kwa uhuru yale Mungu ametutendea rohomi mwetu. Hiryo, mtafanya vema, kama vile wengine wamefanya, kuwatia ninyi wenye we katika makundi madogo manne au matano kila moja, na kukutana mara moja kila wiki kuambiana yaliyo mi oyoni mwenu; kwamba basi pia muombeane na mfarijiane kama vile mahitaji yatataka. Hakuna hata mmoja isipokuwa wale ambaeo wameuonja wawezao kusema faida isi yoweza kunenwa ya umoja kama huo na ushirika wa roho. Hakuna hata mmoja, nafikiri, ambaye kwa kweti apendaye roho yoke na ndugu zake kama yeye mwenuewe, ataka yeona haya ya kufungua moyo wake, ili kupata shauri lao, kuwaonya watu makosa yao, maonyo na maombi, kama vile wakati utahitaji. Mtu mwa minifu ataifiki ria kama moha ya baraka kubwa."¹

B. Umuhima wa Makundi Madogo Leo.

1. Leo, wengine huviita vikundi **hivi vidogo** "vikundi vyा nyumbani" au "vikundi vyा vyumba vidogo."
2. Hasa katika umri wa "makanisa-makubwa" (Makanisa yaliyozidi watu 1,000 kwa ukubwa) makundi haya in ya lazima. Yana peana nafasi ya kuwa na shirika kweli.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi –

3. Kanisa Lililo kubwa zaidi katika ulimwengu katika Seoul, Korea hutumia nguru za kundi dogo kama moha ya jambo kubwa katika kulisha, kuweka, na kukuza shirika.

Tia Maelezo Yako

II. Makundi Madogo kama watendaji wa Shirika.

A. Utangulizi kwa Shirika.

1. “Tazama, jinsi ilivyo vema, na kupendeza, Ndugu wakae pamoja, kwa umoja.” (Zab. 133:1).
  - a. Kwa bahati mbaya, watu wengi wanajilazimisha kuacha Garaka za furaha ya shirika, hasa katika Shirika imara zenye heshima ya ulimwengu wa Magharibi.
    - 1) Tunataifisha matendo yetu kwa kusema kwamba Shirika ni Sehemu isiyo ya lazima katika Ukristo.
    - 2) Hata hivyo, shirika ni jambo lisilo la Lazima katika Ukristo, kwa sababu Ukristo hauwezi kudumu bila shirika.

Mahali Pa Majadiliano

Shirika linad haniwa katika maelezo ya neno "Kamisa."
Kamisa linawe za kuwa kamisa bila shirika?
Kumbuka, kamisa ni kusanyiko la walioitwa.
Jadili jambo hili.

MAKUNDI MADOGO

2. Katika Matendo mlango wa pili, twaona kwamba waamini wa liundwa Katika jamaa. "Waliku wa wakila chakula chao pamoja na kuumega mkate pomoja nyumba kwa nyumba"(Matendo 2:46).
  - a. Mara baada ya Kanisa la Yesu Kristo kuzaliwa, lilianza kukutana katika makundi madogo.
  - b. Walikutana nyumbani. Walim si fu Mungu pamoja.
  - c. Matokeo yaliku wa makuu. Walipuapendeza wengine wote na kamisa likazidi kukua kila siku (Mdo 2:46, 47).
3. Leo, kama siku zote, ushi rika wa kweli lazima uw jambo la kwanza katika Kamisa.
  - a. Lozima tuelewe umuhimu wa shirika Kibiblia. (Kwa maelezo zaidi jwe ya majadiliano ya jambo hili tazama kosi inayoitwa "Ushirika wa Kamisa").
  - b. Lazima tuendelize mpango wa kurahisisha shirika.

Maelezo mafupi –

Mahali Pa Majadiliano

Jadili njia za kurahisisho shirika katika makanisa yako ya mtaa.

B. Makundi Madogo kama Watendaji.

1. Tunahitaji kuwa na shirika la kweli kama mwili wa kanisa.
  - a. Ushirika wetu na ndugn na dada zetu lazima uwe upendo kama uliryo ushirika wetu na Baba.
  - b. Hatu wezi kuwa na aina ya juu juu ya shirika linolopatikana mara nyingi katika vilabu vyaa watu wote. Shirika letu lazima lifanane zaidi na jamaa.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi –

2. Tunawe zaje kuefwka aina ya shirika la juu juu?
  - a. Lazima kwanza tutambue na kukubali kwamba shirika la Ukristo ni watu walioitwa katika agano na Baba yao na agano kwa mmoja na mwininge.
  - b. Lazima basi tutende kwa imani hii. Lazima ifanywe mazoea na kweli.
    - 1) Njia nzuri ya kufanya haya ni kufanya agano na kundi halisi dogo la waamini.
    - 2) Si kweli kufikiri kwamba twa weza kwa njia nzuri kuombea watu 250. Si rizuri sana kuchukua mizigo ya watu 300. Haitaonekana kwamba mtu asikie kufarijiwa kabisa kukiri dhambi zake mbele ya watu 750. Kujenga kujihisi kwa shirika kwawezaka kwwa si kwa kweli kabisa tukija ribu ku zoea baina ya kundi kubwa la watu. Lli shirika liwe la mazoea na kweli, lazima tu fanye mazoezi katika kundi dogo.
    - 3) Katika kamisa la Agano Jipya, shirika lilifanya mazoezi katika makundi madogo. Walipanga makunisa madogo ya nyumbani. Shirika lilikuwa kweli na imara.

Mahali Pa Majadiliano

Nini vizuizi vya kuwa na shirika la agano katika kanisa lako?
Pingamizi hizi zawe zaje kushindwa?

MAKUNDI MADOGO

Mfano wa Historia:

Mwenendo wa msingi wa Wamethodisti unaleta mfano mzuri wa shirika. Jfano huu hauku sudiwi kuonyesha upendeleo wa dhehe bu lo lote, lakini kuonyesha vile kauuri za Mungu zinatenda katika matendo.

John Wesley alikuwa kiongozi wa moja ya wamusho mkuu katika historia ya kanisa. Mwenendo wa Wamethodisti ulikua kutokana na kufahanu kwa Wesley juu ya mahitaji ya makundi madogo.

Wesley aliona kupitia kwa majaribu ya juu juu ya Kamisa la wakati wake kuwa na shirika. Alitambuakwamba bila mpango wa makundi madogo shirika linge lauwa msemo tu (na kwa hivyo halingekuwa kweli). Kamisa la wamsho lilihi taji kuwa na fikta zilizo kweli na zenyenye nguru ya uhusiano na shirika.

Katika 1742, Wesley alianza kupanga ile ilioitwa "mikutano ya vilasi." Mikutano bii kwa kweli ili kuwa makanisa ya nyumbani.

Kila kundi mara kwa mara lilikuwa na washirika 12 kutoka katika sehemu jirani. Yaliongozwa na kiongozi Mchungaji au viongozi. Wakati huu wa aina ya ushirika uliokaribiana ulikuwa kweli (si mambo ya kunenwa tu):

- Kuchukwiana mizigo.
- Kutiana moyo na kufarijiana.
- Kuanza kuunda ushirikiano ambao unakubali hali inayo hitajika ya kusema kweli katika upendo.

Mwundo huu na mazoezi ya shirika ulikubali kundi kuanza kutenda kazi kama kanisa. Kundi lilikuwa kweli (si kwa msemo tu) mwili wa Kristo.

Maelezo mafupi —

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi —

III. Kusubuhisha Mahitaji kupitia Makundi Madogo.²

A. Jaha ya Ushirika wa karibu wa ntu na mwensiwe.

1. Kama wanadamu tuna haja ya kuwa na ushirika wa karibu.
2. Ulimwengu unapeana ushirika mwingi wa "juu juu" (ushirika ambao hautimizi) kujaribu kuja za hitaji hili.
3. Makundi Madogo ya Ukristo yaweza kuchukua nafasi ya utupu wa shirika hizi za juu juu na kweli kamili, shirika zinazo karibiana. Shirika hizi lazima msingi wake uwe kujito lea kutuuza, kupenda, na kutu mikiana.

Mahali Pa Majadiliano

Jadili vile kundi dogo lawe za kusaidia kuunda shirika zinazo karibiana.

B. Jaha ya kila mtu bina fsi kunena awe zavyo.

1. Watu wote wanahitaji kusikia kama ni sehemu ya kitu. Wanahi taji kuwa washiriki.
  - a. Hili ni kweli hasa Kamisani. Kila nshiriki wa mwili lazima ashiriki.
  - b. Hata hivyo, Wakiristo wengi hawawezi kupata mahali pao katika mwili.
  - c. Katika kundi dogo, huduma ya binafsi na uipawa zawe za kugunduliwa, kutumika na juende lezwa.
2. Kundi dogo laweza kuwa "uwanja wa mazoezi" na "uwanja wa kuhakikisha" kwa kuende sha vipawa vya Roho.
3. Kundi dogo humpa kila Mkristo nafasi ya kutafuta mahali pake katika mwili. Haendeleza na kuonge za hudu ma.

MAKUNDI MADOGO

Mahali Pa Majadiliano

Maelezo mafupi —

Jadili njia ambazo makundi madogo yame saidia kueu deleza huduma na ukubali
watu binafsi ku nena vipawa vyao.

C. Hitaji la Kufikia Wengine kunako faulu.

- Katika Kamisa la Agano Jipy, mwili wa waami ni ("kondoo") si wa chungaji (mapasta), walizaa "wana-kondoo."
  - Kundi dogo hupeana uwanja wa asili wa mafunzo kwa hudu ma mpya kuende le zwa.
  - Lengo lazima liwe juu ya ku funza na kucho chea kwa ajili ya uinji listi.
- Kundi dogo lawe za pia kupeana mahali pa kuwa alika wale amba wana pendelea lakini si waamini bado. Mtu anayependuea na haja amini mara kwa mara ataitikia mwito wa kuja katika nyumba ya mtu kabla hajaitikia mwaliko wa kuja kamisani.

Mahali Pa Majadiliano

Jadili jirsi kundi dogo lilvyowekwa na kuweza kutumi wa kwa njia ya ushindi
katika uinjilisti.

D. Haja ya kufunza Viongozi wa Wakati Ujao.

- Vongozi lazima uundwe ndani ya kanisa.
- Kundi dogo lawe za kupatiana mahali ambapo viongozi wenye uwezo
wawezza kufunzwa na wapewe nafasi ya kuongoza.
- Makundi madogo yawe za kuongezeka wakati viongo zi wameongeze ka.
Huu ni mpango unaotenda kazi vizuri kwa kukua kwa Kanisa.

Mahali Pa Majadiliano

Jadili vile umeo na wongo zi ukiongezeka na kwendele zwa kupitia makundi
madogo.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi –

E. Haja ya Vangalizi Mwena.

1. Si rahisi ru chungafi mmoja kuchunga watu 350 kika milifu. Mchungaji onapaswa kufanya kazi na kundi la viongozi. Lazima agawanye madaraka na uwezo lawa wengine. Viongozi hawa wengine waweza kuchunga watu 10-15 kikami li fu katika kundi dogo.
2. Kwa kani sa kukua (kwa idadi na wzuri) kuone kana, lazi ma pawe na kuonge zeka kuna koende lea kwa viongozi. Kondoo na wachungoji lazima wa gawa wywe katika makundi madogo.
  - a. Kama hili halitukii basi pat akwwa na kukua kudogo.
  - b. Kondoo hawatatunzwa na Mchungaji "atachoka," au kufa moyo na hata timiza vizwki kutokana na kuzidi wa na kazi.

Mahali Pa Majadiliano

Jadili matokeo ya kuto kuwa na uongo zi wa uchungaji kamisani.

F. Haja ya Uchaguzi kwa hali inayoitana kutendewa Haraka.

1. Wakati kuna hali ya kutendewa haraka maisheni mwako unahitaji kumwita rafiki wa karibu.
  - a. Kundi dogo laweza kupatiana rafiki hawa wa karibu.
  - b. Laweza kupatiana kiongozi wa uchungaji ali ye na uhusiano wenye nguru na washirika wake.
2. Mchungaji mmoja wa kanisa hawezи kujibu haja na holi za kutendewa haraka za watu 500. Kiongozi wa kundi dogo aweza kujibu haja na hali za hutendewa haraka za watu 15.

Mahali Pa Majadiliano

Jadili hali ambayo kiongo zi wa kundi dogo alihu du mia wakati wa shida.

MAKUNDI MADOGO

IV. Fikira za Mazoezi kwa Makundi Madogo yenyeye nguvu.

Maelezo mafupi —

A. Bavua Ya Kundi Dogo.

1. Mapendekezo yafu atayo yalitolewa kutoka kwa maandiko katika toleo liit walo Bania Ya Kundi Dogo.³
2. Hili ni la muda linalolenga makundi madogo yenyeye nguvu. Lina mambo ya waandishi kadha. Tutamtaja mwandishi inapofaa.

B. Mapendekezo kwa Viongozi wa Makundi Madogo.

1. Sheria tano kwa viongozi wa makundi madogo (Kulingana na jambo la David Trembley).⁴
  - a. Weka "hali ya tisho" au "huduma ya kuogofya" chini.
    - 1) Usi wasukume washirika wa kundi. Nenda polepole. Watu wanaogopa mambo mapya. Hawapendi kujisikia wamebanwa.
    - 2) Kwa bivyo, endelea polepole na mawazo mapya na miradi. Mwanzoni, plana madaraka unayojuja yanaweza kumelizika. Wakubali woshirika kuwa wataza maji tu mara nyingi.
  - b. Uwe hali si juu ya wakati ambao washirika wanapaswa kujitolea kupeana au kutumika.
    - 1) Watu wengi watashiriki kwa jambo wakijua pana mwisho unaotambulikana wa kulifanya.
    - 2) Onyeza wazi idadi ya majuma utakapo fanya funzo moja halisi la Biblia.
    - 3) Onyeza wazi saa za funzo la Biblia.
    - 4) Uwe na taratibu ya mafunzo inayo angaliwa kika milifu.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi –

- c. Weka mambo ya siri sirini.
  - 1) Kubalianeni kwamba mambo ya mtu binafsi yatawekwa siri.
  - 2) Lkiwa mshirika wa kundi anafikiri kwamba washirika wale wengine wa kundi watawa ambia watu wengine "niri" zake, basi hatakuwa wazi juu ya maisha yake.
- d. Usi seme tu wakati wote. Fanya jambo la mazoezi lililo na kusudi.
  - 1) Mkutano uwe na wakati wa ku sema na wakati wa matendo fulani.
  - 2) Chukua muda mkutanoni kufanya jambo kwa mazoezi. Mengine ya mapendekezo ni pamoja na:
    - a) Tengeneza mwana wesere lawa wato to maskini.
    - b) Andikia watu walio jela, hospitali, n.k. kadi.
    - c) Mwandikie mmisionari Garua ya kumpa moyo.
- e. Gawanya kundi.
  - 1) Ni mukimu kufanya upya kundi baada ya muda fulani wa wakati.
  - 2) Hili laweza kuweka mambo "yakiwa mapya" na yakupendeza.
  - 3) Laweza kusaidia kuepuka "vikundi" (kuunda vikundi vidogo baina ya kikundi).
  - 4) Ni ya muhimu wakati kuna kukua. Kundi dogo lazima likue kila mora. Hivyo, kundi dogo lazima liwe linaga wanywa kila mara (kwongezeka).
  - 5) Lnatoa nafari ya viongozi wapya kutenda kama viongozi.

Discussion Point

Jadili hali ya maisha ya kawaida yanayohu siana na mapendekezo haya ya kundi dogo.

MAKUNDI MADOGO

2. Jinsi ya kuzuia mshirika mmoja wa kundi asinene sana (Paul Thigpen).⁵

- a. Mpango wa viti. Mafunzo yameonyesha kwamba mpango wa viti wawe za kugusa nguvu za kundi.
  - 1) Katika mviringo, mtu anayeketi kukabiliana na kiongozi hupokea jichs linalomwelekea la kiongozi. Kupatana huku kwa macho kutampa moyo mara nyingi mtu huyo kune na. Mtu anayekaa kando ya kiongozi hupota kuungana kuchache sana kwa macho na kwa hivyo kutiwa moyo kwa chini sana kunena.
    - a) Ngo ja mpaka "mnenaji" katika kundi lako aketi. Keti kando yake. Jaribu kupata mtu ambaye haneni sana akae kuka biliana nawe.
    - b) Kwa kukaa kando ya yule huzungumza sana waweza pia kutumia mguso wa mwili kama una haja na kumkatiza.
  - 2) Katika meza ya mraba, watu wanaokaa katika pande za mwisho mbili wataweza kunena zaidi katika majadiliano.
    - a) Kiongozi akae upande mmoja. Mtu asiyenena sana akae upande mwingine.
    - b) Mtu anayenana zaidi akae upande wa kiongozi.

Maelezo mafupi —

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi –

Kujaribu Darasa:

Tengenza makundi madogo. Mtu mmoja ni kiongozi. Halafu, wapange katika mraba.

Kiongozi ajaribu kunya mazisha "mnenaji" asinene sana.

Kubali watu tofauti kwwa viongozi. Wakubali watu tofauti tofauti kukaa katika sehemu tofauti. Inaonekana kukugu sa kwa njia geni?

b. Kutumia maswali.

- 1) Elekeza maswali halisi kwa watu binafsi badala ya kundi lote. Hili halimpatii "mnenaji" nafasi kujibu kila swali.
- 2) Mwulize "mnenaji" maswali yaliyo na ndio/la kwa jibu, maswali yenye majibu kadha ya kuchagua, majibu kweli/wongo, n.k.
  - a) Kama kwa sababu yo yote utamkatiza "mnenaji," unoweza kutumia maswali ya ndio/la. Haya hayataonekana sana.
  - b) Wakati "mnenaji" anajibu ndio/la, waweza kuelekeza majadiliano mara moja kwa mtu mwengine lewa kusema jambo kama: Unakubali, Maria?

Kujaribu Darasa:

Tia darasa katika makundi tena. Mmoja awe kiongozi na mmoja awe "mnenaji." Fanya mazoezi ukitumia maswali kumfanya "mnenaji" asiseme sana.

c. Kuandika mambo.

- 1) Mwuliza mnenaji aandike mambo ya mkutano.
- 2) Mnenaji ana shughuli myingi kunena kila mara.
- 3) Inanilazimisha kusikiliza wengine. Hili ni jambo ambalo laweza kuwa zuri sana kwa mtu a semaye sana.

MAKUNDI MADOGO

3. Jinsi ya kutumia maswali kuendeleza kushiriki.

Maelezo mafupi —

- a. Shida ya kawaida katika makundi madogo (hasa mwanzoni) ni kundi kukosa kushiriki. Kiongo zi aweza kuvunjika moyo. Ana tayarisha funzo la Biblia na kujaribu kufanya kila mshirika katika kundi ahusike. Lakini wengi hawataki kushiriki katika majadiliano.
- b. Kiongozi aweza kutumia aina une za meswali kuendeleza majadiliano. Maswali ni silaha za viongozi wanaotaka kutia wengine katika majadiliano.
  - 1) Maswali ya kutazanuwa.
    - a) Aya hii yasema nivri juu ya imani?
    - b) Mshirika wa kundi lazima apeane zaidi kuliko maswali ya ndio au la.
  - 2) Maswali ya kutafsiriwa.
    - a) Maona yoke nini kwamba imani ni hakika ya mambo yatarajiwayo?
    - b) Mmoja awea kujibu kwamba ni kweli iliyoko sasa ya kitu ambacho haki jatende ka bado.
    - c) Kiongozi aweza kutumia jawa bu katika swali la kutafsini kuendeleza majadiliano zaidi: Hivyo ni kusema kwamba imani inafringa kweli?
  - 3) Maswali ya kufupisha yote.
    - a) Kuna mtu awezaye kuse ma kifupi yale tu mesema juu ya imani?
    - b) Baada ya majadiliano mare fu ni mukimu kupeana kifupi cha yale yame semwa. Kubali washirika wa kundi kufanya hiryo.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi —

4) Maswali ya mazoezi:

- a) Una imani ya aina hii? Waweza kutoa mfano wa hali ya hiri karibuni ambayo unajizoeza imani?
- b) Hapa wataka kumkubali Roho Mtakatifu atende kazi. Uliza watu wawe wazi. Pengine wawe za kusaidia kwa kutoa jibu lako mwenyewe kwanza. Lifanye la binafsi.
- c) Mara hofu ya mwanzoni au kusitasita kumevunjwa, watu wengi wapenda kushiriki jambo linalowahusu wao wenyewe. Kulingana na jambo la majadiliano, yaweze kana kwamba mmoja ahitaji kushirikiana jambo na mwingine. Huu ndio wakati wake. Yaweza kueleke za katika wakati wa huduma.

Majaribu Ya Darasa:

Weka darasa katika makundi tena. Kubali watu tofauti kufanya kama kiongozi wa kundi. Chaqua aya ya kujifunza. Kiongozi lazima atumie maswali yote ya kuendeleza majadiliano katika kundi.

4. Jinsi ya kuunda hali nzuri kwa mawa siliano yaliyo wazi katika kundi lako (Thigpen).⁶
  - a. Ukaguzi kimyume cha Ufafanuzi wa kiongozi.
    - 1) Kiongozi mkaguzi awe za kuharibu kupendelea kuwa wazi kwa watu katika mawasiliano. Kweli, kuna wakati wa ukaguzi. Hata hivyo, mwanzoni, kiongozi anapaswa kufafanua yale mtu amesema.
      - a) Kwa mfano, kiongozi mfafanuzi aweza kujibu mshirika wa kundi kwa kuuliza, swalii: unasema kwamba kanisa lazima lihusike katika kuendeleza wokovu? Kiongozi aweza kutumia ufanuzi kuunda hali wazi ya mawa siliano.
      - b) Kiongozi mkaguzi aweza kusema: Msemo huo ni wa hatari sana. Wokovu hupatikana kwa imani. Kanisa haliwezi kumwokoa ye yote.

MAKUNDI MADOGO

- 2) Uwe mvumilivu. Ikiwa ukaguzi ni wa lazima, basi ufanye kwa utaratibu na kwanjia isiyo ofofya. Usikague mara moja. Usikague kama si ya lazima. Tumia maelezo. Kubali watu kuwa na maoni yao bila kukagua kila moja yayo.

Maelezo mafupi —

Mahali Pa Majadiliano

Tumia Mit. 18:13 kuendeleza majadiliano juu ya ukaguzi kunyume cha maelezo.

- b. Shauri kinyume cha Kujifunza kwa mazoezi kutoka kwa kiongozi.

- 1) Endeleta kujifunza kwa mazoezi badala ya mashauri. Kama mtu akitaja shida, basi kiongozi haimposi kupeana mashauri kila mara. Aweza kuliambia kundi: Hilo limetendeka kwa ye yote? Waweza kushiriki ujuzi wako na uhivyosu luhisha shida hiyo.
- 2) Badala ya kuwaambia watu unayofikiri wapaswa kufanya, wewe waambie yaliyotendeka kwako. Hili huchukua uzito mkubwa. Pia inaunda hali nzuri kwa mawa siliano wazi.

Mahali Pa Majadiliano

Tumia 2 Kor. 1:4 kuendeleza majadiliano kuhusu kupeana mashauri kinyume cha kushiriki ujuzi wako.

- c. Kuwaza ilivyo kinyume cha Kukubali kufunzwa kutoka kwa kiongozi.

- 1) Kama kiongozi jaribu kuepuka maneno kama "kilamara," "haiwezekani," na "mbaya kabisa." Kweli, kuna vitu vilivyo wazi. Kila mara Yesu ni Mungu. Hata hivyo, wengi wetu hutumia uwazi huu mara nyingi na kwa jambo ambalo helina haki ya kuonekana wazi hivyo.
- 2) Hivi si kusema kwanba hatu tahutkmiwa, Hatutaki kuwa viongozi wanaonekana kuwa na shaka. Hapa tunasema juu ya njia ambayo unatoa pointi zako na maoni yako. Misemo kama: "kwangu inaonekana" na "kutokana na ujuzi wangu" ya weza kutuni wa kuunda hali wazi ya mawasiliano.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi —

Mahali Pa Majadiliano

Tumia 1 Kor. 13:9 kuendeleza majadiliano kuhusu kuwaza ilivyo kunyume cha kuweza kufunzwa.

- d. Mwenye ujuzi kunyume cha Mwenye kujifunza kutokana na kiongozi.
  - 1) Epuka kutunia "wenye ujuzi" kama silaha ya kushinda mabishano au kama kujiepusha kutojifunza mambo mwenyewe.
  - 2) Misemo kama: "wanasayansi luusema" na "watu wengi watakubali" hukataza mawasiliano. Nani anaye taka kuto ku baliana na wanasayansi au na "watu wengi?"
  - 3) Uwe mwana funzi. Ongoza kundi la wanafunzi. Twaweza kusaidiwa na maelezo ambayo yawezakupeanwa na asili inayoweza kuaminika. Hata hivyo, lazima kwanza tujifunze wenyewe.

Mahali Pa Majadiliano

Tumia 1 Kor. 1:20 kuendeleza majadiliano kuluusu kuwa mwenye ujuzi kinyume cha kuwa mwanefunzi.

- e. Yenye kuhara kishwa kinyume cha Mwenendo wa taratibu kutoka kwa kiongozi.
  - 1) Usiwe katika haraka kupata jibu kwa swali. Pumzika. Mpe mtu wakati wa kufikiri. Kubali wakati wa unyamavu. Ngoja!
  - 2) Kama watu watajisikia kuharaki shwa kujibu swali, basi hawatakuwa wazi vizuri katika mawa siliano yao. Hali iliyo wazi ya mawa siliano mara nyingi ni hali ya mawa siliano ya taratibu.

Mahali Pa Majadiliano

Tumia Yak. 1:19 kwendeleza majadiliano kuhusu matumishi ya yenye kuhara kishwa kinyume cha mwenendo wa taratibu.

MAKUNDI MADOGO

f. Kukosa kupendelea au kuhusika kinyume cha kushirikiana katika mawazo kuto ka kwa kiongozi.

- 1) Kiongozi lazima aonye she kuunga mkono na kuwa na upendeleo kwa ntu, hata kama haungi mkous au kupendelea maneno aliyo yanena.
- 2) Majadiliano wazi yaweza kuharibiwa kama yatakayo nenwa juu yake yatadhara uliwa.
- 3) Kila meno lazima litambulikane, kwa sababu kila mtu lazima atambulikane.

Maelezo mafupi —

Mahali Pa Majadiliano

Tumia Mith. 20:5 kuendeleza majadiliano kuhusu kukosa kupendelea au kuhusika kinyume cha kushirikiana katika mawazo ya mwagine.

5. Njia za kukuza huduma za washirika wa kundi dogo (Hannelore Bozeman).⁷

- a. Peana madaraka na mamlaka kuongoza sifa na kuabudu kwa kundi.
- b. Watie moyo washirika wa kundi kuomba kwingi wakati wa maombi ya kundi.
- c. Wakubali washirika wa kundi kusuluki sha shida na kukata ma shauri.
- d. Tia moyo huduma ya ukarimu. Peana madaraka na mamlaka kuendeleza mkutano. Mkutano waweza kuwa nyumba tofauti kila wiki.
- e. Punguza kunena kwako kwa wakati mfupi wa kufundisha, kuuliza majadiliano mazuri ya maswali, na kutoa maelezo kifupi na kumalizia. Wakubali wale wengine kunena wakati mwingi.
- f. Chagua viongozi wa wakati ujao. Wafunze jinsi ya kupanga na upange mkutano. Tayarisha mkutano nao. Wakubali waongoze sehemu maalumu za mkutano.
- g. Ombeni maombi halisi kwa kila mshirika wa kundi.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi –

Mahali Pa Majadiliano

Jadili mambo yaliyooro dheshwa. Waweza kufikiria mengine?

6. Umeti miza ni ni?

- a. Twaweza kusema kwa mba bila maono, kusudi, lengo, au fikira ya kumaliza, kundi dogo lita angamia.
  - b. Kiongozi wa kundi aweza kuepuka ku anguka huku kwa kuwa na hakika kwamba lengo na ku sudi la mkutano ni holisi na wazi. Kama mshirika wa kundi angeuliza: "Tunafanya nini hapa?", basi mshirika mwingine wa kundi apaswa kumjibu kikamilifu: "Kiongozi ali sema kwamba les tutata zama njia ambazo twaweza ku chukuliana mizigo yetu."
  - c. Kiongozi wa kundi aweza pia kuepuka haya kwa kuwa na hakika kueleza yale yame timi zwa. Mwisho wa mkutano. Aweza ku sema: "Hivyo Tumeamua kujitolea kuombeana dakika kumi (10) kila siku. Tumeamua pia kupokea maombi mukima ya kusaidiwa mwanzo ni mwa kila mkutano, na kama kundi tutaamua jinsi ya kujibu kila ombi."
7. Jinsi ya kuanza muda wa kundi dogo. Chaqua jambo la kufanya ambalo litata yarisha na kuende sha mbele kundi katika mkutano.
- a. Jambo la kufanya lianze wakati umeku balianwa.
  - b. Jambo la kufanya liwe la kujifurahisha na la nguvu.
  - c. Jambo la kufanya liwe na tokeo la kualika watu kuwa wa sehemu ya mkutano. Liende leze hali ya urafiki.
  - d. Jambo la kutenda lielezwe wazi. Peana maelezo mazuri.
  - e. Fafanua muda ambao jambo la kutenda litachukua.
  - f. Jambo la kutenda liwe lime pangwa vizuri. Sehemu nyingine ya mkutano itakatizwa na jambo la kufungua ambalo linatokea katika mchafuko.

MAKUNDI MADOGO

- g. Jambo la kutenda lielekeze lengo la kundi kwenye lengo au kichwa cho mkutano.
- h. Jambo la kutenda litiwe kila mshirika wa kundi.
- i. Jambo la kutenda litie moyo kutendeana kwa kundi. Kila mshirika atendeane na kama mshirika mwingine mmoja.

Maelezo mafupi —

Mahali Pa Majadiliano

Jadili matendo mengine ambayo umeyaona yaki faulu katika uongozi wa kundi dogo.

- 8. Watie nguru washirika wa kundi lako kusaidiana wenyewe na wengine.
  - a. Wasaidi washirika kuji saidia.
    - 1) Wakati Biblia inasema kwamba inatupasa kuchukuliana mi zigo, haise mi kwamba lazima tumfanyie mtu huyo mambo yote.
    - 2) Inatuposa kuwa waangalifu tu si unde hali ambazo watu wengine watatu te gemea kwa mambo yote. Hii haisaidii mtu huyo. Inamfanya kuwa kilema. Lazima tulenge kila mara kumsaidia mtu kuji saidia. Hii ni kuwapa nguvu.
  - b. Wasaidie washirika kuwa saidia wengine. Katika Wagalatia 6:2, Paulo anawa shauri Wagalatia "Mchukuliane mizigo." Lazima tuji funze ni mizigo gari tuta chukua, na ni ipi inaya faa kuchukuliwa na mtu huyo.
    - 1) Maana yake ni kusaidia Mkristo mwingine kubeba mzigo zaidi unaouna mwili, mawazo, au shida za kiroho. Haitazami ya kawaida, kazi za kila siku ambazo kila mmoja wetu ana fanya.
    - 2) Paulo anahakiki sha kueleza mahali hapa. Katika Wagolatia 6:5, anasema "Maana Kila mtu atalichukua furushi lake mwenyewe." Neno hapa katika shina la Kiyunani ni tofauti kuliko neno katika 6:2. Neno "mzigo" linasema juu ya uzito ambao kila mtu lazima abebe. Lazima tumbebe mzigo huu wenyewe. Inatupasa kumtegemea Mungu.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi —

Mahali Pa Majadiliano

Jadili waliyo kutana nayo yanayo husiana na kusaidia wengine na kusaidia watu wajisaidie.

9. Usione kane kutoku wa mchanga mfu wakati wote. Kubali na utu mie uchangamfu (Thigpen).⁸
  - a. Uchangamfu wa we za kufaidi kundi dogo kwa njia zi fuatazo:
    - 1) Uchangamfu hujenga kujisikia mmoja wapo. Uchunguzi kicheko kina choshirikianwa kitaonge za hali ya umoja katika kundi.
    - 2) Uchangamfu wawe za kunyama zisha au kupunguza uchofu. Kiongozi atafanya nini wakati washirika wanagombana? Kama ni hali nzuri, kiongozi aweza kutumia uchanganfu kuondoa uchofu.
    - 3) Uchangamfu waweza kurahisisha kukubali kweli ambazo si mahisi kuziku bali. Uchanga mfu una njia ya kupunguza tisho la funzo ngumu au linalo lenga.
    - 4) Uchangamfu waweza kutumiwa kuunda hali iliyo wazi ya mawa siliano. Waweza kufo moa kuta ambazo watu huweka kujikinga nazo. Kundi lita burudika zaidi na kutaka zaidi kupendana.
    - 5) Uchengamfu waweza kuweka mambo yaonekanavyo wazi. Waweza kulinganisha katika "uzito" au hali ya kuvurjika moyo.
    - 6) Uchangamfu waweza za kuleta kupum zi sha. Nyakati za huzuni, kuvunjika moyo, au uchofu wa usumbifu wa watu wakati mwingine wahitaji kucheka.
    - 7) Uchangamfu waweza kufanya mkutano kupendeza. Mikutano ya kundi dogo heipa swi kuwa heipendezi. Haiwapasi kila mara kuwa na kazi na majadiliano makali.

Mahali Pa Majadiliano

Tumia Mith. 17:22 kujadili matumishi ya uchangamfu katika mikutano wa kundi dogo.

MAKUNDI MADOGO

Tia Maelezo Yako:

Maelezo mafupi —

- b. Maongozi ya kutu mia uchanga mfu.
- 1) Kama kiongozi, lazima upanye vile uchangamfu utatumika. Wawe za kuji cheke lea? Wajua wakati wa kutu mia uchanga mfu?
  - 2) Tumia mazoezi ya kundi dogo ambayo yataendeleza majaa diliano ya kuchangamsha.
    - a) Waambie juu yako kwa hadithi au uliyoyaona (haya yaweza kutumiwa kuku bali washirika wo kundi kujuana na mara nyingi yatachangam sha sana).
    - b) Waambie mengine ya kucheke sha au matokeo ya kutia wasiwasi ya maisha yako.
  - 3) Uchunguzi hwonyesha kwamba hali ya kuchangamsha inaguswa na kiasi cha chumba. Kama chumba ni kikubwa sana kundi la watu litacheka kidogo.
  - 4) Rudia hadithi za vicheke sho ambazo zime tukia katika maisha ya ku kundi. Hii ni ya kicheke sho na inaende leza hali ya kutambulikana kwa kundi.

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi –

- c. Maonyo juu ya uchangamfu.
- 1) Uguswe. Tumia uchangamfu ambao kila mmoja atafahamu. Epuka "vicheke sho vya ndani" (vicheke sho ambavyo watu wachache tu wanofaha mu). Kucheka pamoja huendeleza umoja, lakini kucheka kwa binafsi lawawenza kuendeleza mgowa nyiko.
- 2) Usitumie uchangamfu ambao una wa bagua wengine au kumshusha mtu mwengine. Usimfanye mtu kuwa mdogo au ufanye kicheko kwa mtu kama kumchezea.
- 3) Usitumie kwa mguru uchangamfu. Lazima kuwe kwa asili.

Mahali Pa Majadiliano

Jadidili matu mizi mazuri na mabaya ya uchanga mfu yanayohu siana na kupanga kundi dogo.

C. Mawazo ya Michezo ya Kundu Dogo.

Mfano wa Mchezo #1:

Kiti wazi (cha kujenga kundi).

Weka kiti kimoja zaidi katika chumba. Kama kundi lina washirika saba, basi weka viti vinane pamoja kwa mkutauo.

Katika kila mkutano omba kwamba Mungu aja ze kiti kilicho wazi.

- Hii inalenga uinjilisti.
- Inaendeleza wazo la kuzidi she makundi madogo.
- Inaweza kusudi la kundi likilenga kupanua ufalme wa Mungu.

MAKUNDI MADOGO

Mfano wa Mchezo #2:

Huu ni mchezo wa kuendeleza umoja na hali ya kuwa rafiki wa karibu. Tumia maswali yafuatayo na ufanye washirika waandike maji Gu.

Masumbu mawili katika maisha yangu ni gari?
Yana ni gu saje? Yanagu saje uhusiano wangu na Mungu?
Yana wa gu saje wengine?

Watie moyo washirika wa kundi kuwa wazi na kundi. Kubali wakati wa kutosha kwa kila mshirika wa kundi aandike majibu yake.

Mmoja mmoja, kila mshirika wa kundi ashiriki majibu yoke na kundi:

- Kiongozi ajarigu kufanya wengine wajibu.
- Woshirika wale wengine wa kundi watoe mawazo na waunge.
- Kundi basi liomwombee aliye shiriki usumbufu wake.

Washirika watambue kwamba watu wengine wana masumbafu yale yale waliyo nayo. Watapokea mawazo ya usaidizi. Wataweza kuacha jambo ambalo wameweke siri. Kundi litasikia umoja ambao utaundura urakati mtu ame shiriki siri.

Maelezo mafupi —

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi –

Mchezo Wa Kukagua Kundii:

Kata shauri juu ya ni nami atakayekagua kundi. Kila mtu awe na wakati wa kutoa aina fulani ya kayuo.

Kata shauri wakati wa kuka diria:

- Makundi mengine yangetaka kuwa na wakati wa kukadiria baada ya kila mukutano.
- Makundi mengine yaweza kukato shauri kukadiria baada ya muda mrefu.

Kata shauri ni nini uta tia katika makadirio. Haja pana mifano kadha ya pointi za kukagua:

- 1) Malengo yetu ni wazi?
- 2) Tume maliza malengo yetu? Ni malengo gani mengine mapya tutaya fanya?
- 3) Njia zetu za kukamilisha malengo yetu yame faulu? Ni njia nyingine zipi ambao tunge tu mia?
- 4) Tuna umoja? Tumawe zaje kuendeleza umoja katika kundi?
- 5) Je, kundi lime pangwa? Tunawe zaje kuwa na mpango zaidi?
- 6) Tunawa siliana vizuri? Tunawe zaje kuwa siliana zaidi na kufaulu na kupata matokeo mazuri?
- 7) Vongo zi una faulu? Unawe zaje kufaulu zaidi?
- 8) Washirika wote wana shiriki? Wanaku bali wa na kutiwa moyo kushiriki? Kundi lawe zaje kuendeleza ushirika zaidi?

MAKUNDI MADOGO

Fomu Ya Kukagua Mshirika wa Kundu:

Unda fomu ya kukagua ya kila mshirika ginafsi kujikagua. Washirika waweza kushiriki matoheo na kundi lote au wawezokwa wrahisi kuhimizwa kufikiria njia za kujiima wenyewe.

Hapa pana maswali yali yo pendeke zwa.

- 1) Ninekuja ne hali ya matarajio? Ninapenda kujifunza kutoka lewa wengine?
- 2) Mimi ni msikili zaji mzuri? Niwasikiliza wengine?
- 3) Nafikiria mahitaji na mawazo ya wengine?
- 4) Ninezungumza sana? Ninezungumza ya kutosha? Yale ninayoya sema huonge za katika majadiliano kwa njia ya manufaa?
- 5) Ninosaidia ku sulu hisha shida? Kuhusika kwangu hwenda mbele ya maneno yangu?
- 6) Mimi ni mwa mimifu na wazi kwa kundi?
- 7) Nine watia moyo wengine katika huduma yao an nina wiru kwa huduma yao?
- 8) Ninapokea usaidizi, kutiwa moyo, na ku sahihi shwa kutoka kwa wengine katika kundi?
- 9) Ninakubali sehemu yangu ya madaraka na mam Laka katika kundi? Ninajitolea kabisa kwa kundi?

Maeleo mafupi —

MAKUNDI MADOGO

Maelezo mafupi –

Makundi Madogo Yenye Mguru: Maandike ya mwisho.

¹Imetolewa katika sehemu ya ujumbe utiotolewa na George Whitefield.

²Imetolewa kutoka kwa maandiko ya darasa, kosi ya Kanisa na Huduma katika Regent University iliyo fundishwa na Dr. Joe Umidi, 1987. Imetumiwa kwa kuruhu siwa.

³Mawazo mengine na mtiririko wa wazo yametolewa kutoka mambo kadha katika "Barua Ya Kundi Dogo" (Colorado Springs, Colorado: The Navigators, 1985).

⁴David Trembly, "Barua Ya Kundi Dogo" (Vol. 2, Issue 5), p. 1.

⁵Paul Thigpen, "Barua Ya Kundi Dogo" (Vol. 2, Issue 5), pp. 1, 2.

⁶Paul Thigpen, "Barua Ya Kundi Dogo" (Vol. 2, Issue 6), p. 5.

⁷Hannelore Bozeman, "Barua Ya Kundi Dogo" (Vol. 2, Issue 6), p. 5.

⁸Paul Thigpen, "Barua Ya Kundi Dogo" (Vol. 2, Issue 1), pp. 1, 2.